

AL TÈMPORDA

Periòdic Nacionalista
Adherit a la LLIGA REGIONALISTA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
CERVANTES, 1, 1.er

FIGUERES

5 de Maig 1917

Any I - N.º 12

Preu: 10 cèntims

En Pi i Margall i el Nacionalisme

Tot i havent sigut un català de naixença i de cor, i un enamorat del moviment catalanista, aquest il·lustre repúblic qual nom ara de nou s'és honorat amb ocasió del monument que se li erigeix a Barcelona, no es pot pas afirmar en absolut que fos un nacionalista, ni un precursor del nostre nacionalisme.

Certament que a En Pi i Margall no deixa de notar-ser-li ni un sol instant, a través de llibres, articles i discursos, la empremta del seu origen català, però la seva concepció ideològica del federalisme, el contingut doctrinal del seu programa pactista, per tenir un origen més cerebral que sentimental, una forma més generalitzadora que particularista, una ideologia completament desdibuixada especialment en el seu primer temps que és quan el seu sentir nacionalista hauria tingut més valor com a presentiment de l'actual estat, fan que, malgrat ses qualitats apreciables de parentiu amb el nostre moviment actual, no se'l pugui considerar inclòs en ell.

Evidentment, que una de les causes determinants del seu sentir federalista fou l'esperit d'aquí que radicava en la seva ànima d'una faisó perenne, però tant com aquest i més que aquest potsen, pesaren i influïren en ses idees les de Montesquieu, Hamilton i Freeman, sens oblidar Proudhon.

Per altra banda, fa notar en Durán i Ventosa en el seu llibre «Regionalisme i Federalisme», el federalisme signalagmàtic proclama la província com un dels elements constitutius de la nació, deixant sens resoldre el problema transcendent del dret que tinguin els pobles en ús d'una perfecta autonomia a reivindicar per a damunt les províncies actuals les províncies antigües; i el nacionalisme que esborra tota idea de província, sobre tot a Espanya on aquest mot significa una part de territori esquarterat, no pot estar de acord, ni considerar com a predecessor seu, un sistema, que en tant no considerava essencial el factor nacionalista,—que més tart apel·là En Pi, regionalista,—en quant aquest acceptava l'antinatural i a-biològica federació de les artificials províncies espanyoles.

Si no hagués sigut tant abstracte el sistema d'En Pi i Margall, segurament no hauria tingut aquestes lamentables condescendències en punts tant fonamentals pel nacionalisme, i malgrat la ideologia de la època s'hauria revoltat contra els conceptes d'Espanya-nació, que tant sovint empleava.

Per ço, indubtablement, perquè sentia el moviment i el problema català com una cosa viva, En Valentí Almirall (veritable precursor i un dels més clarividents generadors de l'actual nacionalisme) es se-

parà d'En Pi, per tenir aquell un sentit més real i aquest un sentit tan doctrinari i abstracte que no li havia deixat d'arribar a una visió clara del gran fet català, com remarca En Rovira i Virgili.

A més, el federalisme pimargallià no

altres nacionalitats, mes d'aixó a preconitzar el sistema federal com una doctrina política perfecta des del punt d'obrir català hi ha un gran abim.

En Pi i Margall, però, isolat, incomprès constantment allà a Madrid, veia amb evident simpatia el moviment anomenat allavors regionalista de Catalunya. I en castellà, des de «El Nuevo Régimen» predicava als seus, que no l'entien o no el volien entendre, o el combatien públicament com en un manifest redactat pel

surreccions dels seus habitants i de l'intervenció dels Estats Units, propugnava per la llibertat dels pobles i blaslava del xorc centralisme uniformista. Allavors l'injuriaven, demanant un periòdic patrioter li possessin una camisa de força, i, un altre, reclamant el fèrrissim en una gavia de ferro. Insults parells li adreçaren quan defensava la llegimitat i la raó de les aspiracions de Catalunya.

A mida que s'aproparen els qui foren darrers anys de la seva vida, s'intensificà en ell l'afecte a les coses de Catalunya. D'haver pogut viure el moviment esplendorós de Solidaritat Catalana, l'hauria vist amb daler, com una aurora de salvació, i s'hauria sentit corprès per ell. En nostres temps, s'hauria sentit un perfecte nacionalista.

L'estudi definitiu d'En Pi i Margall en relació amb el problema català està encara per fer. Però aquestes ratlles que hem escrit són fruit d'un devot coneixement de les seves obres, i hem volgut escriure-les, com a imparcial homenatge a la memòria d'aquest gran home, a qui des d'un camp radicalment oposat en idees i creences admirem i venerem per sa rectitut, per sa honorabilitat, per son saber, i per haver sabut estimar sobre tot a Catalunya.

LL. MASSOT I BALAGUER.

Les esplors d'Abril

RUIXAT D'ABRIL

A Josep de Togores

Ruixat d'abril: ets dolç i vehement.
La noia xoplugada arràn de porta
així voldria l'enamorament:
ruixat d'abril que un xic d'angoixa ens
i desseguida l'enriolament [porta,
del sol arràn de porta.

ROSES D'ABRIL

A Felíu Elias

Abril, qui no et sent no et veu,
si ets musica i llum de l'aire;
i en les roses poses veu,
i són cant, color i flaire.

NIT D'ABRIL

La màgica tonada de la flauta
amb que l'abril encisa el rossinyol,
diu, Primavera, l'amorosa incauta,
que té la nit, per tu, l'amor tot sol.

I quan tu creies que no et veu ningú,
dins cada brot de fulla la rosada,
per fer que els arbres fossin plens de tu,
de cada gota feia una mirada.

J. M. LÓPEZ-PICÓ.

Reproduim avui en les nostres planes la figura que ha de rematar el formosíssim monument a En Monturiol, obra de l'escultor Casanovas, com a un present a l'esperit.
No en direm cap paraula: calli la barroera veu que podria desfer l'encís de la bellesa. Però posem la nostra sensació al pas de la Dona.

és quelcom substantiu sino que és un sistema adjectiu. Per subsistir, tant pot partir d'estats artificials com naturals, de províncies com regions, d'aixó, en termes absoluts, no se'n preocupa. En canvi, el nacionalisme parteix del fet real de la nacionalitat, en virtut de lleis ètniques i espirituals, sempre biològiques, per a donar a cada patria natural, a cada nació l'ús i possessió del seu govern, regulant amb completa sobirania la seva vida.

Vol dir aixó que nacionalisme i federalisme són incompatibles? Jamai, ans al contrari poden complementar-se i subsistir alhora quan es tracta de plantejar el sistema de relacions entre nacionalitats diverses en el moment en que aquestes, per haver assolit una organització estatal, han de regular les seves relacions amb

seu propi fill, la fraternitat entre catalanistes i federals, i en el Parlament i arreu defensava el plet de Catalunya dient era un problema de llibertat perfectament harmonitzable amb el seu programa federal, i no deixant passar ocasió per a parlar dels problemes que el catalanisme plantejava, i palesant el seu amor a aquesta terra que abandonà en la seva joventut per volar enlluernat cap aquell Madrid, pretés empori del pervindre pels joves aprofitats de «províncies».

Allà dalt, l'admiraven, el respectaven a don Francisco. Però no el comprenien. Els aturdi la seva constància, la seva fé, la seva serenitat, la seva ética pulcríssima. Però aquell respecte es tornava en odi quan parlava del problema de la llibertat de Cuba amb motiu de les in-

De la meva cartera

I

Que és trist anar pel món
d'ací d'allà,
sens que cap lloc deturi
el nostre pas!

Que és ditxós qui el món volta
i en un indret
un petit recó troba
que sembla séu,
un refugi que porta
l'isolament,
on hi morir i viure
voldria ensems!

Jo l'he trobat fa dies
aqueix recó
que és lo que més estimo
de tot el món.

II

Entorn de l'ara pia dançaven silenciosos
els homes d'altres segles i pobles que han
girant ensems que els cercles que feia,
l'encens que consumia lo bes del foc sa-

Avui sembla que l'ara li manquí a la sar-
per moure nostres passos amb ancestral
mes no és així, que sempre la terra cata-

FREDERIC RAHOLA

¿FA?

No hi ha una terra més catalana
que aqueixa terra. Per això l'Em-
pordà ha donat a Catalunya atributs
externs insubstituïbles; la barretina
vermella, i la sardana.

Quan Catalunya vol significar-se,
cobreix la testa amb la barretina em-
pordanesa que és roja com una roe-
lla, i es porta damunt del cap, tal-
ment com una cresta.

La nostra barretina per la seva
color és ardenta com la nostra ànima
i té la forma de la gorra frigia, sim-
bol de llibertat.

La sardana és esdevinguda la
dança nacional catalana. És airosa,
democràtica, fraternal.

Totes les cançons de la terra s'
harmonitzen amb el compàs de la
sardana. Les més tendres exhala-
cions de l'esperit popular vénen a
relligar-se amb els graciosos movi-
ments de la dansa, com si el cos i
l'ànima del nostre poble fossin regits
per un sol ritme.

A l'Empordà no hi regnen les
ponentades, que són aires males-
trucs. La nostra tramontana també és.
un vent nacional, que porta en les
seves ales les fites terminals de la
terra empordanesa. Allà on arriben
les seves darreres bufades, hi acaba
l'Empordà.

Els homes d'ací hi han dut sem-
pre, als moviments polítics i socials,
quelcom de l'impulsió forta i sanitària
del nostre vent.

Caldria que l'Empordà fos terra
de calma per a que ara no l'abran-

déssim amb la brasa del catalanisme.
Mai l'hem duta moixa la barretina!

PERE RAHOLA i MOLINAS.

Barcelona 30-IV-1917.

Per què?

Quants figuerencs s'hauran preguntat:
Per què la nostra Rambla serà la més
formosa de Catalunya?

Provaré d'explicar-ho.

Dugues coses fan un passeig: les cases,
i la seva decoració. Les cases són pro-
ducte de l'esforç individual i no represen-
ten sovint l'Esperit de la ciutat. Que en
un passeig hi hagi una casa de mal gust,
ningú en farà culpable a la ciutat. Però la
decoració d'un passeig, això sí que és
obra de la ciutat, ja que no fa més que
reflexar l'ambient dels seus habitants.
Avui en les nostres Rambles la seva *deco-*
ració són les cases. Tregui's de la de
Barcelona el palau de la Virrenia, l'iglesia
de Bethlem i el monument terminal de
Colom, i la seva gran valua, perderà el
factor més important; tregui's el mercat
de les flors i perderà tot ambient de festa
i alegria. Però hi ha més encara; la de
Barcelona no és possible modificar-la sen-
se alterar la seva fisonomia.

La de Tarragona pren tota la seva
valua del famós «Balcó del Mediterrani» i
del monument a Roger de Llúria situat en
el bell mig de l'extrem del passeig. Triom-
fa, no l'obra de l'home, sinó la de Deu.

De la de Girona ben poca cosa pot
dir-se'n, que ja és dir-ne molt.

La de Vilanova i Geltrú, una de les
més llargues de Catalunya, queda molt
americana i res podem aprendre-hi.

A la de Vich, emplaçada en el cor de
la ciutat, li manca senyoria per a ésser un
passeig.

A totes superarà la de Figueres. Embe-
llida per l'obra gloriosa de l'escultor
N'Enric Casanovas, sol'licionada la seva
urbanització sense restar-li fisonomia;
enoblida amb la nota de verd i flors que
d'arbre a arbre hi haurà; enriquida amb
les balustrades terminals, augmentada la
seva llargaria, i donant-li monumentalitat
amb vasos decorats amb figures ballant
la nostra dansa nacional, i faroles monu-
mentals, ocuparà el primer lloc entre els
passeigs de Catalunya, perquè no serà
forastera, ni recordarà «Boulevards» ni
«Parkways» ni «Alamedas», sinó que serà
empordanesa. Heu's-aquí el «per què».

R. GIRALT i CASADESÚS.

CROQUIS LITERARIS

NOTA PAGESÍVOLA.

Les vaques pasturen i de l'herba ma-
nyaga afanyosament se'n omplen la boca.

El guardià que les atalaia, un vailet
espitregat, assegut a l'herba flonja, amb
el gaiató al costat, taral'leja una cançó de
la terra.

D'en tant en tant és sentit un xiulet es-
trident, i, darrera, un crit de *Morisca*,
Vermella o *Pardala* seguit a voltes tam-
bé d'una dreturera pedrada, i és perquè,
imprudent, alguna d'elles, s'aparta de la
prada.

Pel bramul amorosit, es veu prou que
crida son vedellet, que enjogaçat o em-
badalit es queda enrera. Es allavors que
resulta un posat definitiu i escultòric.

Alta la testa, les banyes afilades, amb
aquells ulls envidriats que esguarden
fixament, sembla talment ubriagada.

A l'adonar-se'n son vedellet, fent el
cabriol, corre envers ella, qui amb un
fons de maternitat l'amoixa i l'amanyaga.

A tot això el bouer mig ensopit, resta
indiferent.

Al fons, com si diguéssim el marc, que
fa d'auriola a aquest quadre, s'hi alcen uns
pollanques frondíssims.

Al llarc, escalonades feixes de conreu
omplertes d'usèrda.

Tot té un aire de distinció, i enllaça
fent el paratje poètic.

Al cap d'una estona, com sentint la
mandra del sol que cau, amb corrua silen-
ciosa se'n va la vacada.

Al darrera el vailet, ben joiós i satisfet.
Mentre se va allunyant, entona la can-
çó, que alegre i reuuny per comes i
fondalades.

TEODOR PLANAS.

L'istiu al jardinet

Si el sol de l'istiu ens veda,
terrífic, de caminà,
l'acacia de bola fa
remor d'enagos de seda.

Altra cosa no demanis
que el jardinet, el rassés
on suspiren els rosés
i fan xiules de geranis.

Menjat un préssec mol'às,
com els ulls, i sent la nota
llunyana de la granota
en algun fresquíssim jaç.

I pensi el quiet magi
en cosa oculta i divina:
en el càntir de la nina
o l'infant que dus al sí.

JOSEP CARNER.

Diàlegs al vol

Seguint la tasca que en el número
passat començarem de reproduir, lo més
fidelment possible, les polèmiques que
durant l'últim període electoral sostin-
gueren en sas converses En Pere i En
Pau, dos bons amics, com ja diguérem,
però que professen opinions polítiques
diferents, avui en reproduïrem una que
tingué lloc el dijous abans de les elec-
cions després d'assistir al mitin nacio-
nalista.

PERE. I doncs, Pau, ¿que me'n dius
del nostre mitin? Me sembla que
no podia pas haver-hi més gent,
tu que deies que seria un fracàs,
i ara que ja has sentit a En
Cambó i demés, suposo que diu-
menge votaràs als catalanistes.

PAU. Ja veuràs; anem a pams. De
gent si que n'hi havia, i el mi-
tin ha sigut un èxit per vosal-
tres, i fins potser vos portarà
algún vot, però el meu no,
doncs jo de les paraules i dels
discursos no en faig cap cas.

PERE. Tu dius que de les paraules i
dels discursos no en fas cas, sent
aixís que en la discussió de l'al-
tre dia va quedar demostrat
que et creies totes les mentides
que escampaven els nostres
contraris, i que tant facilment
jo väreig desfer-te. Ademés lo
lo que han dit En Cambó, els
dos Rahola i en Vallés i Pujals
sobre l'actuació dels parlamen-
taris regionalistes no són pas
solament paraules. Sens anar
més lluny, recorda't de lo que
ha dit En Cambó respecte la
lleï de protecció a les indústries.

PAU. Bé, sí; amb això sí que han de-
mostrat que els vostres diputats
i senadors treballen de ferm per
la prosperitat de Catalunya, i
fins reconeixen que la combina-
ció trobada per a que els pro-
pietaris de suros i els fabricants
de taps puguin continuar tre-
ballant, farà molt de bé a la co-

marca, però no obstant això, jo
no estic conforme amb vosal-
tres perquè els de la «Lliga»
sou massa clericals i reaccio-
naris.

PERE. Pau, aquí et buscava. ¡Ja m'ho
pensava que sortiries amb
aquest estirabot!

PAU. Si, home, sí; sou massa cleri-
cals i per això els que tenim
«ideia» no podem venir amb
vosaltres.

PERE. Per això no volia morir la
vella... Tu i els que teniu
«ideia», que dius tu, ens feu
la guerra, encara que reconei-
xen que els regionalistes treba-
lleu amb entusiasme i acert
pel millorament de la nació,
perquè ens considereu clericals
i reaccionaris. ¿Vols fer el favor
de dir-me perquè ho som de
clericals i reaccionaris?

PAU. No t'enfadis; tu sempre et prens
les coses amb calor.

PERE. I raó que en tinc. Tu i els que
vos dieu avançats, o esquerres,
ens titlleu de clericals: i els que
vosaltres califiqueu de clericals
i reaccionaris, o dretes, ens tit-
lleu de massa avançats. De ma-
nera que per un cantó les «dre-
tes, i entre elles i molt espe-
cialment els jaumins, ens com-
baten per avançats—fins alguna
vegada han dit que En Cambó
i altres prohoms de la «Lliga»
eren racionalistes, lliuro-pen-
sadors i fins fracmasons—aliant-
se amb els elements més anta-
nics a son credo polític per
veure de derrotar-nos; de lo
qual resulta que nosaltres, que
mai havem fet declaracions ni
obres contraries a la religió—
punt principal en el qual s'
apoiem per fer-nos la guerra—
als seus ulls som de pitjor con-
dició que els que en el camp de
la teoria i en el de la pràctica
l'han combatuda, doncs, com
he dit abans, apoiem als seus
enemics declarats per combatre
als regionalistes.

Recorda't de les últimes elec-
cions de diputats a Vilademuls
i a Girona.

PAU. Es que apesar d'això nosaltres
no podem apoiar-vos perquè
respecte a la forma de govern
sembla que vosaltres esteu con-
formes amb la monarquia, i ja
sabs que nosaltres som partidaris
de la republicana.

PERE. Els regionalistes entenem que
el nom no fa la cosa, i que din-
tre de qualsevol forma de re-
gime pot desenrotllar-se lliure-
ment, i amb profit, l'activitat
de la nació. Tot consisteix en
que els poders constituïts, els
que tinguin en la seva mà la
sobirania nacional, reuneixin
les condicions precises de capa-
citats i honradesa, i que en lloc
de preocupar-se del bé propi i
de parents i amics, es preocupin
del bé comú.

PAU. Bé, però amb la república...

PERE. Sí, sí. Es el conte de les olives,
el d'aquella família en la qual
tots es barallaven perquè l'un
volia que de les olives se'n fes
oli, l'altre que es salessin i l'
altre que es venguessin directa-
ment i sense cap preparació a
fi d'estalviar-se feina; i a l'arri-
bar un veí per posar-hi pau
averiguà amb la sorpresa que
pots suposar, que encara havien
de plantar-se les oliveres.

PAU. Me sembla, Pere, que aneu equi-
vocats, i que així no aconten-
tareu als uns ni als altres, i
sempre perdereu.

PERE. Es que els regionalistes actuen segons un programa, compost no per complaire a blancs o a negres, sinó integrat per les reivindicacions dels drets nostres, que una vegada lograts ens han de portar a la total reconstitució de la Nacionalitat catalana, amb el reconeixement de tots els drets inherents a la seva sobirania.

En el programa regionalista no s'ha consignat preceptes respecte a la Religió, perquè entenem que la religió per sa excel·lència no ha d'esser qüestió política, i els regionalistes no s'han declarat partidaris d'una determinada forma de govern: primer, com ja t'he dit abans, perquè tots els regimes poden ésser bons o dolents, dependint de la seva bondat del qui governi i també dels governats; i, segonament, per entendre que no és ara el moment oportú de plantejar problema tant secundari davant d'altres més vitals.

El dia que tots els catalans siem verdaderament nacionalistes, serà el moment oportú d'escartir, per mitj d'un sufragi racional, quin és el regim polític que ha de governar la nostra nacionalitat.

Ademés, si volem que els diferents individus d'una comunitat, per pocs que sien, pensin igual en tots els aspectes de la vida i tinguin les mateixes aficions aiximateix respecte a tots els problemes plantejats, no seria possible trobar dugues soles persones que estessin de perfecte acord.

PAU. Ja tornarem a parlar-ne.

Ara dona'm el cabaç, que jo baixaré, doncs tot enraonant el camí ha passat molt depressa i ja som a casa. Bona nit.

H. Z.

PROMETENÇA

Ja hi tornaràs dins la tarde serema, quan se desmaia aquella hora gentil, i s'escabellen a dalt la carena els núvols tendres i rossos d'abril.

Ja hi tornaràs a la casa tranquil·la per recolzar-te en aquell finestró, des d'on se veu aclofada la vila dins una vall de profunda verdor.

Ja hi tornarem al florir la pomera vora el camí que oblidat de tothom se fa esborrant sota l'erba lleugera com si es fiqués a l'entranya del món.

I pujarem per la feixa llaurada dalt del tosal on la lluna creixent llença damunt de la terra morada la seva fina riulla d'argent.

JOAQUIM FOLCH I TORRES.

PER SANTA CREU...

—D'avui en vuit és Santa Creu... D'aquí tres dies és Santa Dreu... Demà és Santa Creu...—

Quan jo era a la meua ciutat de Girona, cada any, en acostar-se Santa Creu, n'havia de sentir l'anunci repetides vegades. El pare, que al Cel siga, era empordanès: de Borrassà; millor encara: del veïnat de Creixell, pàtria d'un dels més esforçats generals que tingué Catalunya quan començava d'ésser com a nació. La mare, que Deu em mantingui, és empordanesa: de Pont de Molins. I llançant la

vista cap al passat, no trobo en la meua família sino empordanesos. Vetaquí perquè en els meus records d'infantesa, quan no hi ha per fons el paisatge de la meua ciutat estimada o dels seus encontorns, hi ha sempre el d'un o altre bocí de l'Empordà; i vetaquí perquè quan dic «allà dalt», vui dir a la vegada Figueres i Girona i les comarques de les quals són cap l'una i l'altra.

Si la divisió que fan els castellans entre pàtria gran i pàtria petita, tingués altre valor que el d'un truc per esborrar el veritable sentit de pàtria, jo em trobaria en un cas excepcional: tindria com tothom una gran pàtria, i tindria, de més a més, dugues patries petites. Afortunadament, de pàtria sols n'hi ha una. I un-hom es sent dintre d'ella allà on se vulla que es trobi. El casal és un, encara que dintre d'ell ens siguin més familiars uns indrets que altres. Girona, Figueres, pobles dels encontorns; boscos, olivets, camps, fruiters veïns; places, carrers, Palaus i temples d'una i altra ciutat, ens produeixen l'encís de les coses lligades a l'alba de l'existència. I això no vol dir que, si guem allà on siguem de la pàtria, no sen-

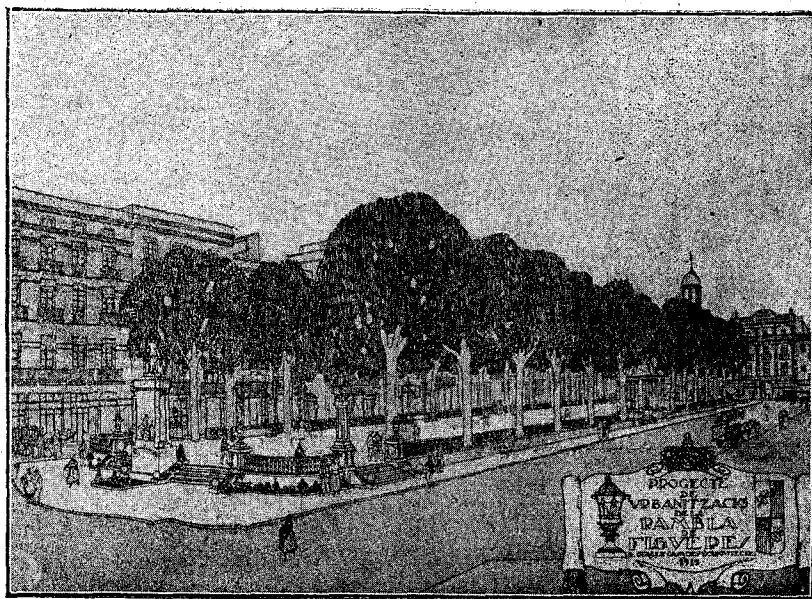
tim l'impressió profunda d'ésser igualment a casa nostra, com casa nostra és la cambra del germà en la llar dels pares.

A tot arreu on ens entenem parlant la nostra llengua, som a la nostra pàtria. Ho som a Figueres com a Girona, a Perpinyà com a València, a les Mallorcaes com a les planes de Lleida o al camp de Tarra-gona.

No és pas que la llengua sigui per si sola la pàtria. La pàtria és a la vegada la llengua, la raça, el dret, la història, i, amb totes aquestes coses juntes i més que totes juntes, l'ambició, la voluntat, l'esperit, i, sobre tot, la concència. I la concència ens diu com tots els catalans som uns. Ho som en el passat, ho som en el present i ho serem més encara en l'esdevenidor.

La qual cosa no ha de privar-nos de posar una emoció tota íntima, tota tendra, en les paraules «allà dalt», aplicades al bocí de pàtria—no pàtria petita, sino part d'un tot, com els braços de la Santa Creu—que guarda els nostres primers records i les cendres dels avis.

J. MORATÓ I GRAU.

Projecte d'urbanització de la Rambla de Figueres, segons plànol de l'arquitecte En Ricard Giralt y Casadesús.

NACIONALISME

Hi ha esperits ben intencionats, d'una certa timidesa, a qui els mot *nacionalisme*, els esvera; d'altres creuen pertorbador el concepte que enclou el mot.

Cal que uns i altres s'asserenin i amb la reflexió fàcilment compendran que no hi ha motiu per a espantar-se ni s'ha de témer cap llei de pertorbació.

La política no és solament l'art difícil de governar els pobles, en el sentit limitat que solem donar a la paraula governar, sino que es principalment l'art complicadíssim de despertar, esperonar o encarrilar totes les manifestacions de les activitats individuals soles o associades dins la gran col·lectivitat apel·lada Estat. I els homes encarregats de dirigir-la cal que tinguin aquest do meravellós de la vidença per trobar a cada moment els mots-forces els mots-banderes que desperten activitats somortes, emperonen les que rauen bon xic dormentes, i les encarrilen totes vers una finalitat que no ha d'ésser altra que el major bé de la col·lectivitat la cura de la qual els hi ha estat confiada.

El Nacionalisme, que no és altra cosa que la fórmula del patriotisme dins les Nacionalitats que no tenen encare òrguen d'expressió col·lectiva de la seva personalitat, és un dels mots-banderes dels mots-forces, que fan sortir del conjunt social una quantitat d'energies insospitades, comunicant als individus la necessitat casi física de superar-se en la tasca llur, i mostren en totes les activitats una tan rica

varietat de matços, que d'un estat d'atraç i endarreriment lamentable, es passa, com per art d'encantament, a un estat de progrés i d'avenç insospitat.

Heu's-aquí el gran encert dels homes representatius de Catalunya, d'aquells que han de vetllar pel bon govern de nostre aimada terra, a l'escullir els moments actuals de tràgics esdeveniments, de sinistra convulsió, en el quals s'estàn posant els fonaments d'un nou període històric, per intensificar el sentiment nacionalista, el nostre patriotisme, a fi d'impedir que al determinar-se,—finit el cataclisme actual,—la direcció per on correràn les tranquiles aigües de les humanes activitats quedéssim al marge, i ens fos necessari per canviar aquelles orientacions o desviar aquelles direccions un esforç enorme que tal volta fórem incapaços de fer.

Avui, en canvi, en període de formació aquelles direccions, ens és molt més fàcil, sinó assolir-los, fer un gran pas vers els nostres ideals.

La única cosa que uneix amb fortíssim lligam la voluntat dels homes que avui lluiten en els camps d'Europa, és el patriotisme, la religió comú a tots els beligerants; intensifiquem doncs també nosaltres el nostre patriotisme, siem sempre més nacionalistes catalans, i ens farem dignes del moment històric que vivim, i podrem recollir els esplèndids fruits que per aquells que se'n faràn mereixedors

seràn copsats.

Que el nostre amor a la terra augmenti, que el nostre treball se purifiqui, fent-nos més perfectes cada jorn, i Catalunya, la mare nostra, eixirà esplendorosa de l'esforç dels seus fills.

CARLES JORDÀ.

Balada del senyor Tomás

Si n'eren tres germanes.
Anaven a la font.
El senyor mestre topen
vora el pilà del pont.
L'una li dóna el cantí,
l'altra li pren el braç,
l'altra, rient, cridava:
—Mira el senyor Tomás!—

El duïen entre totes,
enllà, com un farcell.
—El senyor mestre—deien—
és amorós i vell;
porta casquet de llana,
li trampeja el pas...—
I la petita feia:
—Mira el senyor Tomás!—

Per entre carolines
i saules, prat endins,
es fonen les petjades
sota un flotó de pins.
Una òliva en fugia
rient per sota el nas
com si digués entre ella:
—Mira el senyor Tomás!—

Passada una hora, baixen
les noies de la font
i totes tres gemeguen
al tornà a veure el pont.
L'una ha perdut el cantí,
l'altra el dalit del braç,
l'altra sospira apenes:
—Mira el senyor Tomás!—

Mireu-se'i; ara torna,
tot sol, poc a poquet.
Remuga un brí de menta
de bosc, i fa l'ullet.
Si una commare el sobta,
s'acomia llaç.
I la commare pensa:
—Pobre senyor Tomás!—

GUERAU DE LIOST.

Les altes valors de l'Empordà

Existeix, de temps, en el nostre Empordà una heròica tradició de lluita. L'ànima empordanesa és oberta com en una abraçada, i qualsevulla noble idealitat l'empeny. Un sentit fondíssim de catalanitat amara tot jorn aquelles actuacions, i sols si tenen un essencial fet de catalanisme,—prescindim en aquest mot de la seva valor política,—logren arrelar en el mancomunat esperit empordanès.

I nosaltres estimem aqueix daler de lluita i aqueixa aspiració de catalanitat. Altrement no deuria ésser.

L'Empordà, terra cantada per poetes, immensament extesa entre el mar i les muntanyes, oberta com l'ànima de les seves multituds, posa la seva empremta en cada idea generosa que per la seva generositat perdura en els moviments populars.

I l'Empordà és guidor,—bandera i direcció,—i, en tots els casos, un complement de cada actuació.

Heu's-aquí les valors de la terra empordanesa, d'ànima heròica i clara. Les que han fet que tots els moviments polítics que en aquella arrelessin portessin el seny català ben obirador, a l'ensem que en ells hi quedava el rastre del patriotisme empordanès,—d'aquest nostre empordanisme.

M.

MIGDIADA

Trontolla el carro per la carretera.
L'home que el mena dorm amb els dos
entorn del cap. La mula devancera

[braços
sab d'esma el seu camí. Dels vells cabaços
d'espart que pengen, unapolsaguera
s'aixeca en l'aire i lluny se va fonent.
Migdiada monòtona i roncera,
plena de sol, sense un halè de vent.
La carretera s'estreny a cada volta
de la montanya, i en la soletat
sembla més llarga. Cada bestia escolta
un ressó que rodola a l'espadat.
Amunt hi neixen mates de garrigues.
Un cim reposa sobre el cel aixut.
Avall, avall, una grogor d'espigues,
i el vol amplíssim d'un auceíl perdut.
Al fons les cases d'un poblet juntades
com un raïmat immòbil sota el sol.
Relluen les teulades
a la calda brunzent del Juliol.

Trontolla el carro per la carretera:
Sembla, de lluny, que l'hagin aturat.
En el silenci sona la ronquera
del carreter que dorm bocabadat.
Ara somnia que mai més s'acabà
la carretera blanca endins del cel.
Un crit sobtat mig el desperta. Clava
un cop de fuet que xiula i trenca el tel
de sòn que als ulls de cada bestia es feia.
Més viu avancen amb un tremolí
de les orelles. Roig com una teia
el sol tremola en l'aire del camí.

ALEXANDRE PLANA.

VISCA CATALUNYA!

Era avui al caure la tarde—muntanya
amunt—quan l'horitzó se tenyia d'òpal,
que jo hauria volgut cridar ben fort, el
meu crit que em surt de l'ànima.

L'aire passava arràn de pell, amb una
suavitat que produïa pessigolleig com el
fregadiç d'un vellut. El sol agonitzava
sobre un encès llit de nuvols i les flors
omplien l'ambient d'un perfum ensopidor;
i, com més quieta s'anava tornant l'hora,
amb més dalit jo hauria cridat fort, ben
fort, aquell crit que em surt de l'ànima.

De les entranyes de la nit han anat sor-
tint les ombres que emportades pel miste-
ri s'han estès arreu, per plans i serrala-
des, fent lloc a la quietut. Però el panteig
de la terra endormint-se semblava el
panteig de l'inquietut, com del que s'adorm
amb ansies, com si a l'Empordà li faltés
quelcom encara per assolir son bon repòs,
i és que aquell crit que em surt a mi de
l'ànima, encara no és ben comprès de tota
la immensa plana: encara tota la plana
no l'el sabria cridar perquè part d'ella resta
dormina en plè jorn i per a desvetllar-la,
jo hauria volgut tenir la veu potent, una
veu de tro desvetllador, i en mig la quiet-
ut solemne d'aquella hora semblava bui-
dar mon ànima al crit de

VISCA CATALUNYA

per a despertar fins els últims adormits.

J. BERGA BOADA.

ECOS

*Heu's-aquí l'eco de la incertitut. Heu's-
aquí l'eco del temps que farà.*

*Les fires s'atancen, i el temps és pas
primaveral ni segur. El bon figuerenc,
que prepara la fira, l'empordanès que
pensa anar-hi, escudrinyen el cel i arru-
fen el nas. Quin temps farà?... Bon
temps? Mal temps?... Qui sab!*

*I el temps enguany és una cosa incer-
ta: talment apar com si la guerra ha-
gués-lo destarotat. És inestable. D'aquí
a qui es presenta rialler com una nena
de quinze anys. D'aquí a aquí és presen-
ta rúfol i malcarat com una mala cosa.*

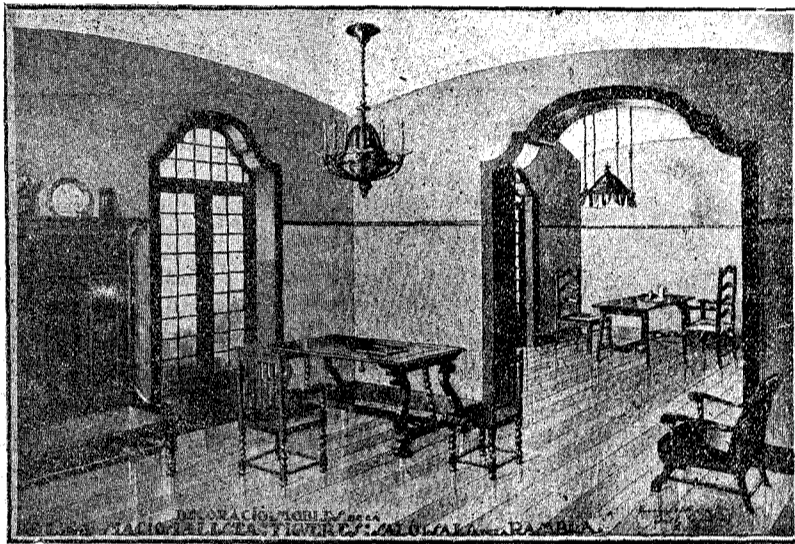
*El botiguer qui té l'aparador a punt
per a lluir les novitats de la temporada,*

*el fondista qui cobeja la gernació que
simplirà el seu hostal, l'empresari d'es-
pectacles qui espera veure son coliseu
tan replé com el seu calatà, la família
relacionada qui té arnats llits i catres
per a aixoplugar amb afecte amistats i
relacions de cà i enllà, el pagès arreglat
qui vol fer el seu agost i gaudir de la
joia de la fira, la bona mestressa forana
qui hescanviarà els comptes d'ous amb
grapats d'argent baratador amb compres
per sa pubilla i mainatges, la minyona
taratlejadora de la sardana que confia
ballar estreta la mà per un farreny don-
zell de poble, la donzella qui sommia en
copsar un festejador en l'ocasió propícia
i temptadora de dançar-hi el darrer vals,
la qui s'emprova i reprova la «toilette»
d'exquisida elegansia que farà més
obrador i esbelt son cos formós, la quit-
xalla que, com per uns nous-Reis, van
adalerats pels sis-i-tretzes, i senten
rodar les cames pensant amb el rodar
dels caballets,... tots, tots, miren amb
incertitut el temps.*

Farà bon temps? Farà mal temps?...

*Qui sab! Ah! si no fa bell temps, quina
malestrugança! Aquella fira de l'amor
i l'alegria i la riquesa i la simpatia, no
serà. I si es fa fira i es fan festes, tin-
dràn un cert desencant, un no sé què
d'agre-dolç. Car així com diu Joubert
«que l'ànima del diamant és la llum»
per nostres festes llatines, abigarrades,
baladreres, obertes, brillants més que
un diamant, precisa també l'ànima de la
llum, de la llum del nostre cel blau, de
la llum del nostre sol, de la llum de les
nostres nits estel·lades, puix sens ella
ni els calaixos del botiguer s'omplen
d'argent, ni les donzelles llueixen els
vestits nous que els ajuden a copsar
festejadors que devindran promesos, ni
les criatures vos maten el cuc de l'orella
amb l'estrident xiular d'aquelles bufes
de faç de dimoni o de Comte de Roma-
nones que s'inflen, s'inflen, xiscen, xis-
cien, i... tot d'un cop esclaten substituint
allavors a l'espigueta de la bufa, l'espiguet
del vailet que plora de rabia, i de
desencant.*

EUTRAPELI.

Decoració i mobles de la «Lliga Nacionalista de l'Alt Empordà», Saló i Sala de la Rambla.
Projecte d'En Ricard Giralt i Casadesús.

A SANTA PRÀXEDIS

Nell'altruí sangue ja bagnata e tinta.

PETRARCA.

I

No és vostra, no, la bella sang
que tiny el cast ivori blanc
de vostres mans: d'una rosada
vermella el món era florit;
tan bon esplet n'haveu cullit,
que'n sou romasa empurpurada.

Fóreu exenta de combat:
no fóreu molta com el blat,
ni com el cànyem macerada;
com el raïm no us premé hom,
qui és ell tot sang; ni fóreu com
el bell llorer destralejada.

Els vostres jorns foren de pau;
mes, molt furtiva i molt suau,
amb lentes passes sigiloses,
amb un enap de baume fi,
amb mans d'amor i amb draps de lli
pensàveu plagues glorioses.

No us veia mai la llum del jorn;
ans, quan la nit al bell entorn
del món dormit, es feia bruna,
us coneixia cada estel;
o us abrigava amb son blanc vel
l'amic silenci de la lluna.

Ço que s'arbora amb més fulgor,
—excepte el Càlze del Senyor
plè de vi pur qui en Sang s'enflama—
és la líquor martirial;
més que el rubí, més que el coral,
més que la porpra i que la flama.

Greu lluita fou de sol a sol.
Vos el manà estès pel trespol
aneu cullint amb mans vermelles;
de càra al cel jauen els morts:
i plora rou damunt els forts
la pietat de les estrelles.

El flanc dret, mil; l'esquerr déu mil
querrers perdé: del frec hostil
del ferre el vas del cos se'n cruia
en cent clivells tan dilatats
que semblen llavis esqueixats
pel clam frenètic: *Alleluia!*

Amb el llumet nocturn errant,
guarint ferits, morts soterrant,
banyada amb sang d'altri i tenyida,
el cos sencer, salva d'esculls,
amb els dos peus i amb els dos ulls,
'i fent tresors per l'altra Vida;

En pau del món vàreu eixí.
De dies llargs Déu us ompli;
quan l'hora en fou, o Verge cana,
per compartir son repòs grat,
us admireu al costat
de vostra sor Pudenciana.

II

Una illa sé baix d'un cel pur,
clar diamant voltat d'atzur:
(Hom hi va fent proa a l'Aurora.)
Vora un blau golf partenopeu,
una gentil Ciutat hi séu
qui el cos sagrat serva i adora.

L'amà la Fama llargament:
temps era temps que feia el vent,
brunzir com un cordam de lira,
dintre la curva del seu port
un anhelant boscatge fort;
sota l'estol l'ona sospira.

Les aures crida estès el lli;
és inquieta de partí
l'ala friçosa de les veles...
Solemnement, pel mar pregón,
faràn camins, lligant el món
dins el teixit de llurs esteles.

Mes, el bon temps és ja passat
i el bull antic s'és esvolat
i arreu impera l'atonía...
Alçau-la, o Santa qui en la nit

als prous caiguts d'aveu dalit
per els combats del novell dia!

Més que Tolosa i que París,
fóreu de França honor i pris:
ara de Jaume el bell domini
ultramari, Verge suau,
Regina nostra, agombolau
amb l'incruent mantell d'armini.

Desterrau lluny d'aquest cel blau
el dol dels corbs, i el penyal brau
cenyiu de pau i d'olivera;
si amb la riquesa de sos fills
la pluja rega els camps humils,
seràn per vos els dons gentils
de la novella primavera!

LLORENÇ RIBER.

D'un llibre que aviat sortirà.

Si no ho havéssim vist,
no ho creuríem

El dia dos del corrent quedà definitiva-
ment constituïda la Diputació de Girona i
elegit President de la mateixa En Agustí
Riera i Pau, reelegit per quarta volta,
apesar de les combinacions posades en
pràctica per maurins, jaumins, radicals,
lliberals i republicans a l'objecte d'impe-
dir-ho.

Novells com som en aqueixos tràfecs,
fins arribarem a sospitar si la Diputació
tenia de constituir-se en les oficines del
Govern civil, doncs tot el mati les nome-
nades minories es constituïren en sessió
permanent en dites oficines, en lloc de
comparèixer a l'estatge de la Diputació.

També sospirarem que es tramés algu-
na conspiració, i que com a primera mida
intentessin segrestar al representant del
poder central, en vista de lo febrós que
estaven els representants dels republicans
i jaumins que nosaltres crèiem enemics
del regisme.

Més tard, enterats de que aitals tràfecs
i maquinacions obeïen a cercar una com-
binació que els permetés nomenar un
President que no fos regionalista, o, al
menys, impedir la constitució i funciona-
ment de la Diputació, sentírem verdadera
compassió per les minories jaumina i repu-
blicana, que amb tanta sumissió feia el
joc al poder central. I sentim compassió
per republicans i jaumins perquè, que
respondran al seus electors, enemics de-
clarats de l'actual regisme, quan els dema-
nin comptes del seus actes?

Es que per ells la política és una co-
media?

Constitució de Diputacions

El passat dimecres, dia 2, tingué lloc la
constitució de la Diputació Provincial de
Girona. No comentarem aquí els incidents
que la precediren, ja que en altre lloc ho
fem. Solament hem de fer constar que
totes les càbales que els nostres enemics
s'havien forjat quedaren malmeses en la
seva mateixa impotència.

Deixaren d'assistir-hi els diputats repu-
blicans Srs. Riu, Irla i Arola; els maurins
Srs. Puig i Tuyet; el lliberal Sr. Monegal
i els jaumins Srs. Solà i Vilallonga. Hem
de remarcar, però, que el Sr. Vilallonga,
per mitjà d'una carta adreçada al senyor
Riera, excusà la seva existència, no vo-
lent confondre's en la conxorxa indigna
que s'havia tramada.

Procedida a la constitució definitiva de
la Diputació, començant per elegir-se en
votació secreta el càrrec de President,
fou elegit per 10 vots Don Agustí Riera,
amb una papereta blanca.

Per al càrrec de Vis President, fou
elegit per 9 vots: i 2 en blanc, Don Fran-
cesc Carbó.

Pels mateixos 9 vots: i 2 en blanc, foren

designats secretaris, els Srs. Vilallonga, Culi i Verdguer.

Per un gran nombre de vots fou elegit també President de la Diputació de Barcelona Don Enric Prat de la Riba, el guaidor espiritual del nacionalisme català. L'esclatant triomf que obtingué és una nova consagració de la seva mentalitat.

Als dos homes eminents qui són alçat de nou al sitial honorós i difícil, els ofereix **Alt Empordà** la seva felicitació.

Els Orfeons EMPORIUM i CATALUNYA

La festa que avui a la tarde ha tingut lloc en el Teatre «El Jardí» serà d'aquelles que no tan fàcilment són borrades de la memòria dels que hi assisteixin. La gentada immensa que omplia el Teatre guardarà una vetlla d'art, una emoció estimada, perduradora de les cançons i dels seus intèrprets assabentats.

Es l'Orfeó «Emporium» de la Bisbal, una entitat nova en el món de l'art, en el qual els uneix un esperit de germanor, de patriotisme, de llaços sentimentals, i arriben per enlairar les cançonetes catalanes amb un aire de distinció. A pesar del temps relativament curt que actua ha sabut afermar en el concert d'avui la bona nomenada que en la nostra ciutat el precedia.

El gentilíssim esplet de galanes damiseles, el bon planter d'infants i els homes que l'integren se'n hauran endut de la nostra ciutat una impressió de que Figueres vol que en la seva carrera artística puguin assolir de nou a nou els bells triomfs que consagren una fama.

L'Orfeó «Catalunya» de Cassà de la Selva és ja una cosa definitiva.

Ja de temps ens era fet notar la gran valua que el dit Orfeó tenia, i, per més que els figuerencs no haguéssim mai tingut el goig d'ablaudir-lo, sentíem per ell aquella vivíssima simpatia que inspiren les coses que s'enlairen en nom de l'art i de la pàtria.

Hem de remarcar el grandios triomf que en la nostra ciutat hi ha aconseguit, triomf que li fou ofert obertament pel públic meravellat que l'escoltava.

No hem d'enumerar d'una a una totes les delicadeses d'expressió, totes les maravelles d'execució que en un seguit enfilai posava en els chorals interpretats, ja que en aquell cas hauríem de resseguir d'un a un tots els compassos que el braç habilíssim del director marcava. La fusió magnífica de les veus en el gran poema de César Franck «Les Benaventurades», la força d'emoció pasada en la Consagració del Sant Grial del «Parcival», l'altíssima unió en el Credo de Palestrina, serien en la nostra lloa les fites capitals.

Els llargs aplaudiments i ovacions que coronaven el final de cada obra provaven abastament el gran interès amb que el públic seguia l'interpretació de les obres.

L'esperit patriòtic dels Orfeons

Registrem un fet incontrovertible. En aquells indrets de l'Espanya aon existeix una realitat nacionalista, en aquells sectors hispànics aon, amb més o menys consagració externa i definida, existeix un poble, es aon hi ha Orfeons. A Catalunya, a Basconia, a Navarra, hi ha Orfeons; i quan en llocs simplement provincians han volgut fundar-ne, la empresa no ha reeixit.

I és que els Orfeons són una cosa substancial amb l'esperit nacionalista, perquè els Orfeons més que institucions estrictament musicals són, com ha dit justament una revista companya nostra, òrgans de la veu col·lectiva dels pobles,

veu rítmica i vibrant que parla amb paraules serenes i d'amor.

Els que hem tingut ocasió de conèixer la vida íntima de mants Orfeons catalans, i àdhuc de les terres d'Euskadi, hem pogut comprovar com en tots ells hi vibrava l'esperit patriòtic, hem vist com les cançons que els orfeonistes canten amb més braó i amb emoció més viva són les cançons patriòtiques, hem vist com els himnes dels Orfeons eren, per damunt de tot, cants d'exaltació a la llur terra.

L'amor a l'Art, la devoció a la música, quan és una manifestació estrictament artística pren forma amb institucions distintes del que són els Orfeons. El nexepurament artístic fóra en els Orfeons insuficient si no hi hagués una altra substancia que li dóna força aglutinant; l'enorme quantitat d'esforços i renunciés que requereix la labor d'un Orfeó no pot suggerir-la la simple afició a l'art; sols l'escalf patriòtic és el que pot fondre degudament i ajuntar els sentiments, les voluntats i e's sacrificis que requereix la normal existencia d'un Orfeó.

Perxò seria una equivocació lamentable i una quimera vana tot intent d'extrafer o cohibir el caràcter genuinament patriòtic que inevitablement ha de resplendir en tot Orfeó; seria deformar-lo amb una deplorada mutilació, seria condemnar-lo a una vida eixuta i estèril.

Contrariament, cal infondre la substancia viva de l'amor patriòtic en totes i cada una de les manifestacions de la vida dels Orfeons, cal avivar l'escalf ardent que sols l'amor a la terra és capaç de donar, cal saturar els Orfeons de patriotisme, perquè aquest es l'únic oxígen que els fa respirar i l'única saó que els fa granar.

I no s'hi val a invocar escrúpols d'indole partidista, per imaginaries temerces o suposades incompatibilitats, puix l'amor a la terra és quelcom molt més gran que tots els partidismes, es quelcom incapaç d'ésser tancat dins un motillo arbitrari, és quelcom que en un Orfeó al millor punt esclata rompent tots els convencionalismes, quan una guspira abranda el caliu de les cançons que han anat acumulant manyagament, ingenuament, naturalíssimament.

POLÍFIL

(De Vida Olotina.)

LES FIRES

La pluja ha deslluït les diades magnífiques de les nostres fires i festes. Poca cosa al cronista li resta de ressenyar.

La bella costum de cada any d'il·luminar en la vigília de la fira tots els aparadors de la ciutat, a l'ensems que ornamentar-los amb les darreres novitats del temps, ha sigut aquesta vegada també esplendidament seguida, malgrat la pluja pausada i molestosa que queia, moltíssima fou la gent que, com en estacions de coses boniques, sortí a admirar les maravelles del comerç figuerenc.

La pluja, espectacle continuat en el primer dia de fira, no va permetre que en la nostra ciutat s'hi veiés l'aspecte formós de semblant diada. Planyem-nos-en. El company *Entrapeli* en cantaria l'elegia.

No gaire més a notar. Repetim la cantarella del bon botiguer figuerenc quan diu amb viva expressió de condolença: Unes fires esguerrades!

Josep Sans i Roquer

ADVOCAT

Gestió i tramitació de préstecs del

Banc Hipotecari d'Espanya.

Cervantes, 25

FIGUERES

NOTES D'ART

EXPOSICIÓ BERGA i BOADA

Molt interessant és l'exposició que en els locals de la *Lliga Nacionalista de l'Alt Empordà* hi té oberta el distingit pintor En Josep Berga i Boada.

En Berga, en aquesta exposició, se'n hi manté com el mateix notable artista de sempre. I tant els olis,—rics i harmònics de llum i de color,—com les aquareles i carbons, són per nosaltres no ja una revelació sino una tasca de continuació. Remarquem-li ara els quadres «Un Diumenge de Rams a Olot», «L'Apacació»,—en el qual hi sou magníficament resoltos diversos efectes de contra-llum,— i qualche bodegó esplèndidament deixat.

Una de les «Pàgines viscudes»

Remarquem-hi també les admirables «Pàgines Viscudes», i gairebé tots els carbons.

Una testa magnífica de dona, «Esfinx», l'única escultura d'En Berga que és exposada, ens diu d'igual manera com l'artista és mestre també en aqueixa art plàstica: dessota la viva correcció de les línies hi eadevinem el batec de l'esperit idealitzat que sorgeix de les mans habilíssimes de l'imaginari.

Molta és la gent qui acudeix a admirar les obres exposades, de les quals n'hi ha ja forces que porten el simpàtic lletreret de «venut.»

SALVADOR BOSCH i ROIG,

Director de l'Escola Práctico Mercantil i representant de l'important Companyia d'assegurances «La Catalana», participa el trasllat dels seus despatxos al carrer **MATADERO VELL, N.º 4.**

Junta Administradora del Blegat de D. Joan Clerch i Nicolau.

Cancurs instituit pel Testador per a premiar a veïns pobres d'aquesta ciutat que durant l'any més s'hagin distingit i donat millors exemples de virtut i amor al treball.

FALLO de la JUNTA

Primers premis: de 400 pessetes cada un:

D.ª María Sala i Casademont.

D. Francisco Minobis i Godo.

Segons premis: de 250 pessetes cada un:

D.ª Dolors Roig i Ferraró.

D. Jaume Barneda.

D. Lluís Verges i Pallicer.

Tercer premis: de 100 pessetes cada un:

D. Pere Sargatal i Geli.

D. Josep Hernandez Oliva.

D. Joan Caixàs i Guanter.

D.ª Agna Perpiñá i Martí.

D.ª Maria Creixell i Hopital.

D.ª Trinitat Cantà i Angelet.

Figueres 30 d'Abril de 1917.—L' Alcalde President, *M. Pujulá.*

NOTICIARI

Als amics eminents que han cooperat amb els seus treballs a la confecció del número els donem les més efectives mercès, sentin al ensems que una malaltia que els reté al llit ens hagi privat de que dins el magnífic esplet de firmes que avui figuren en **Alt Empordà** s'hi trobin les dels amics Ferrán Agulló i Antoni Rovira i Virgili al cap-d'avall dels treballs que ens havien promès d'oferir-nos.

Amb les mercès als uns, el desig de restabliment als altres.

Nostre amic En Joan Carandell i Pericay, fill de l'intel·ligent mestre que fou de nostra ciutat D. Gregori, ha obtingut en renyides oposicions la càtedra d'Historia Natural i Fisiologia en l'Institut de Cibra. Nostra enhorabona.

Tal com anunciarem, tingué lloc la festa en les Germanes de Sant Josep, amb assistència del Prelat de la Diòcesi; al matí se digué la Missa de Comunió amb sentida plática, dita en nostra bella parla, pel Secretari de Cambra del Bisbat. El sermó de l'Ofici el digué el mateix senyor, en castellà; en la funció de la tarde predicà el Sr. Bisbe fent també el sermó en castellà.

Gran gentada hi acudí omplint completament la nau de l'Església.

La pluja del primer dia de la Fira ha impossibilitat alguns dels espectacles del programa d'aquestes Festes. Per lo tant, s'ha acordat modificar aquest programa de la manera següent:

Festa de l'Arbre, per a el dilluns, dia 7 del mes que som.

Cursa de motos, per a el diumenge, dia 13

Ambdues en les mateixes hores que tenien senyalades.

Se trobe a Sitges, quelcom delicat de salut, el President de la Diputació de Barcelona Don Enric Prat de la Riba. Li desitgem un complet restabliment.

Amb motiu de l'època de rectificació de les Llistes Electorals, hem tingut ocasió de comprovar gran nombre d'abusos que per part de les autoritats locals són comuns en gran nombre de pobles de la nostra comarca. Creiem que ja han passat aquells temps de caciquisme embrutidor, i no estem disposats nosaltres a tolerar les males accions de certs individus en ús de vara alta en qualques cataus del caciquisme.

COL·LEGI-ACADEMIA "MONTURIOL"

Cursos d'anglès, francès, alemany i italià, a càrrec de dos il·lustrats professors, titular un d'ells i ex-profesor d' importants Col·legis i Liceus de França i Alemanya.

Lliçons de Taquigrafia per un entès professor.

Ensenyança de la Teneduría de Llibres i pràctiques de comerç.

Exàmens públics d'aptitut i exposició de treballs a fi de curs.

Les ensenyances són donades per procediments actius, pels quals l'alumne pren part activa en son ensenyament.

Tip. Josep Trayter, Cervantes, 13.—Figueres.

"La Electricidad"

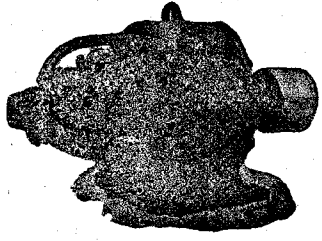
de Sabadell

MOTORS ELECTRICS

MOTO - BOMBES

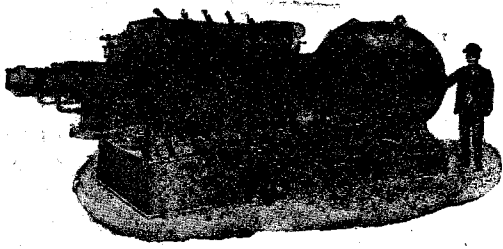
TURBINES

MATERIAL ELECTRIC

Demaneu preus i pressupostos als
UNICS REPRESENTANTS per a la comarca

Fills de JOAN LLONCH i POUS. -- FIGUERES

CENTRE D'ESPECIFICS

NACIONALS i ESTRANGERS

DIPOSIT D'AIGÜES MINERO-
MEDICINALS - SUEROS

i VACUNES

ORTOPEDIA

PERFUMERIA

HIGIENICA

ESPECIALITATS

Farmacèutiques FERRAN

Fosfomaltina granular. Poderós
tònic reconstituent.

Neurokefaline. Especific segur i ino-
fensiu per a calmar rapidament el mal de
cap i dolors nerviosos.

Matacucs vegetal. Infal·lible per a expulsar els
cucs intestinals de les criatures.

Loció capilar. Higiene del cap. Hermoseja el cabell;
evita i deté sa caiguda.

Tòpic callicida. Cura radicalment els ulls de poll i dureses
dels peus.

Dipòsit General: Farmacia FERRAN - FIGUERES

PERE M. CARRÉ

Habilitat de Classes passives, de Presons i de Sanitat

CENTRE ADMINISTRATIU

Representació d'Ajuntaments, fabricants i particulars

(Unic despatx amb consulta gratis als Ajuntaments)

REPRESENTANT EN BARCELONA i MADRID

CARRER DE LA FORSA, 8. 1.er - GIRONA

TELEFON INTERURBÀ NUM. 40

Camisería COLL

PLAÇA CONSTITUCIÓ, 24

==== FIGUERES ====

Es l'antiga casa de confiança per comprar camise
colls, punys, genres de punt i tota mena de roba blanc
per a senyores i nens.

CAMISES A MIDA, CONFECCIÓ ACURADA

Especialitat en vestits de bateja

MAGATZEMS DE FERRO i FERRETERIA

Fills de Joan Llonch i Pous

Palau (Placeta,) 13. - FIGUERES

MAQUINARIA AGRÍCOLA

CUINES ECONOMIQUES

(Per a llenya, carbó i serradures)

CAIXES PER A CABALS

BATERIA DE CUIN

i tota mena d'articles per a obres i construccions.

Són admesos anuncis per a aquesta plana en l'Administració

del Setmanari.